

Criza în accepție prezidențială

2

Sistemul bancar: incertitudini la început de an

4

„Într-un an situația privind raportarea financiară se va schimba radical...”

5

Editorial

SECTORUL PRIVAT ȘI CRIZA

Vlad BERCU

Ar fi totuși straniu ca oamenii de afaceri, care sunt deja afectați de criză, să aștepte cu mâinile în sân ca cineva să-i ajute.

Lucrurile nu vor reveni de la sine la normal. Și efortul singular al unor companii, cât ar fi de eficient acesta, nu este de ajuns. Sigur, multe din întreprinderile, care vor ști să-și optimizeze costurile și să stabilizeze afacerea, să gestioneze situația de criză o vor trece fără mari pierderi și vor ieși mai puternici dintr-o perioadă de instabilitate economică.

Criza a cuprins, însă, nu doar o companie sau chiar mai multe, este pusă la încercare întreaga economie, care nu a fost afectată din interior, ci din exterior. Astfel și firmele s-au trezit într-o bună zi cu probleme în prag nu pentru că cineva ar fi gestionat afacerea prost, recesiunea din țările în care aveau parteneri comerciali a tăiat exporturile, băncile au comprimat

creditarea, consumul s-a redus și pe piața locală.

„Boala” este generală și leacul, ca să dea efect, ar trebui să fie la fel, administrat întregului organism. În ultimele săptămâni i-am auzit pe mai mulți oameni de afaceri reproșând Guvernului că nu are un plan anti-criză. Evident că nu poți afirma contrariul odată ce nu a fost făcut public un atare plan. Autoritățile au greșit atunci când au declarat că Republica Moldova nu va fi afectată de criză.

Este firesc ca primul să vină cu soluțiile Guvernul, dar întrebarea e: de ce comunitatea de afaceri nu a inițiat elaborarea unor măsuri urgente pe care să le aducă în atenția autorităților? Peste 150 de oameni de afaceri, top manageri, bancheri, consultanți și specialiști din mediul academic din România pe parcursul a câtorva luni au participat la dezbateri care s-au finalizat cu elaborarea unui document cu 44 de recomandări pe termen scurt și mediu ce conțin soluții anticriză. “Niciodată nu a fost mai evident decât în această perioadă de criză financiară că autoritățile au nevoie de expertiza din mediul privat și că businessurile depind, mai mult decât oricând, de deciziile inspirate ale guvernanților”, au declarat participanții la proiectul numit Guvernul privat.

La noi se merge pe principiul: scapă cine poate. O fi și acesta un lucru pozitiv, în sfârșit vom scăpa de întreprinderile inefficiente, vor rămâne în competiție cei mai puternici. Însă suferă nu doar cei slabi. Criza nu alege. Și cu cât se întârzie începerea unor discuții serioase cu atât vom ieși mai greu din această încercare. Un parteneriat real între autorități și mediul privat ar putea să genereze soluții anticriză. Nimeni nu deține soluția perfectă pentru criză. De aceea este atât de important efortul comun.

Sectorul privat așteaptă soluții de la bancă, de la Guvern și acestea trebuie să intervină, dar și comunitatea oamenilor de afaceri trebuie să-și pună umărul la elaborarea unor soluții pentru relansarea economiei.

● Evenimentele săptămânii

Guvernul a aprobat acordul cu BERD și Banca Europeană de Investiții privind finanțarea Aeroportului Internațional Chișinău. Documentul a fost semnat la 18 decembrie 2008. Pentru modernizarea aeroportului, BERD va aloca 25,5 mil. euro, iar BEI - 20 mil. euro. Urmează să fie renovată pista de decolare, să fie reconstruită sala de așteptare, precum și să fie extins terminalul de deservire a pasagerilor. Bani sunt alocați pe un termen de 15 ani, cu o perioadă de grație de 4 ani, rata procentuală - eurolibor 3 luni + 3,8%.

Camera Înregistrării de Stat urmează să fie transformată din întreprindere de stat în instituție publică. Guvernul a aprobat în acest sens modificări la lege. Instituția urmează să fie finanțată de la bugetul de stat. Camera Înregistrării de Stat a fost fondată în 1992, activând pe principii de autogestione. Anterior, mai mulți experți au declarat că statutul de agent economic care îi revenea instituției vine în contradicție cu interesele sale.

Autoritățile transnistrene vor face „tot posibilul” pentru a menține cursul de 9 ruble transnistrene pentru un dolar. O declarație în acest sens a făcut Oxana Ionova, președinta băncii republicane transnistrene. Ea a adăugat că instituția a recomandat entităților financiare din regiune să nu aplice o diferență mai mare de 10% la cursul de vânzare și cumpărare a valutei străine, însă, organizațiile de credit nu au reacționat la propunere. Oxana Ionova a precizat că banca pregătește modificări normative care îi vor permite să intervină pentru „a stopa interesele speculative de pe piață”. Rubla transnistreană a început să se devalorizeze pe fundalul crizei care a afectat regiunea.

Moldova cere deschiderea mai multor puncte vamale pentru exportul vinurilor în Rusia. Premierul Zinaida Greceanii a declarat că acest subiect a fost discutat în cadrul vizitei ministrului rus de Externe Serghei Lavrov. Părțile nu au oferit mai multe detalii la acest subiect. În prezent, vinurile moldovenești sunt livrate în Rusia printr-un singur punct vamal, iar mai mulți vinificatori s-au plâns că suportă pierderi din această cauză.

VICTORIA Shopping

Reduceri la pachet cu cardurile de la Victoriabank

www.victoriashopping.md

Criza în accepție prezidențială

O perioadă îndelungată banca centrală rusă a susținut rubla și, totuși, criza a impus devalorizarea ei. Și cetățenii țării voastre se întrebă: nu este scumpă menținerea leului?

Deocamdată, nu e scumpă. (...) Din 2001, produsul intern brut în țara noastră a crescut cu 65%. Aceasta (creșterea – n.r.) este menținută de un volum de mărfuri. Nu sunt simpli bani tipăriți la tipografie. Sunt bani care au ca suport mărfuri. În 2001 (...) rezervele valutare erau de 222 milioane de dolari. Astăzi, ele constituie aproape 2 miliarde de dolari. De aceea, avem acoperire destul de solidă pentru operațiunile de export-import, pe care le avem cu alte țări. În afară de aceasta, suntem optimiști în sensul că nu va băntui mult această criză și această stare financiară mondială. Cred că principalele state din lume vor găsi, totuși, modul și forma în care să tempereze criza.

Care este, totuși, principala amenințare pentru economia Moldovei?

Principala amenințare este neachitarea la timp pentru producția livrată. Pentru serviciile prestate peste hotare. Iată această nerepatriere a valutei nu ne va permite să refacem acele rezerve care trebuie păstrate în banca națională. În al doilea rând, nu ne va permite să asigurăm procesele normale tehnologice de producție, circulația banilor trebuie să fie normală. Deja în anumite ramuri se resimt întârzieri la plata salariilor.

În ultimul timp, multe state ex-sovietice cer, sub presiunea crizei, credite din partea Rusiei. Moldova nu a cerut ajutor?

Deocamdată, nu avem nevoie de ajutor. Avem nevoie de programe investiționale separate. Însă, suntem legați de angajamentele față de FMI și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare. În cazul acestora, la examinarea chestiunilor de obținere a creditelor trebuie respectate anumite norme. De exemplu, China ne-a propus un credit avantajos de

Președintele Vladimir Voronin a acordat pe parcursul săptămânii trecute mai multe interviuri pentru presa străină, în care a vorbit inclusiv despre criza economică și impactul acesteia asupra țării noastre. Vă oferim câteva secvențe din interviurile difuzate de Eho Moscvi și Kommersant.

1 miliard de dolari, cu o dobândă de 3%, pentru reparația drumurilor. Dar, FMI s-a opus vehement, să nu îl contractăm. Ei (FMI – n.r.) ne oferă credite cu dobânda de 0,4%, dar un miliard nu doresc să ne dea. Noi însă avem nevoie de acest miliard pentru a soluționa problema drumurilor. Sunt gata să contractez acest împrumut de la europeni cu 0,4%. Dacă nu îl vom primi, îl vom contracta de la chinezi.

● Evenimente corporative

Compania moldo-israeliană „Sanin” a obținut certificat ISO 9001:2000. Întreprinderea este specializată în producerea ambalajelor flexibile cu imprimare color, a peliculei din polietilenă și polipropilenă. Certificatul a fost eliberat de compania SGS.

Moldtelecom a fost avertizată pentru utilizarea neautorizată a resurselor de numerotare. Sancțiunea a fost aplicată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației. ANRCETI a stabilit că operatorul utilizează fără licență unele resurse de numerotare pentru prestarea serviciilor de telefonie fixă într-un șir de raioane, precum și în municipiul Chișinău. Într-un comunicat al Agenției se spune că conducerea Moldtelecom a recunoscut faptul utilizării neautorizate a unor resurse de numerotare și a dat asigurări că nu va admite în viitor asemenea încălcări.

Energbank a anunțat lansarea depozitului „Mărțișor” începând cu 3 martie curent. Depozitul este destinat persoanelor fizice și se constituie pe o perioadă de 1 lună la o rată fixă a dobânzii de 19% anual pentru depunerile în lei și 9% anual pentru cele în euro și dolari SUA.

Eventis și-a lansat un blog corporativ. „Blogul reprezintă o viziune neformală asupra acțiunilor din cadrul companiei, a promoțiilor companiei și a activității persoanelor care au legătură cu compania”, se arată într-un comunicat de presă al întreprinderii. Sunt disponibile două versiuni ale blogului, în limbă română <http://eventis.md/blog/ro> și rusă <http://eventis.md/blog/ru>.

Comerțbank a deschis o reprezentanță nouă în sectorul Centru. Aceasta este situată pe strada Armenească, 47. Reprezentanța oferă servicii de schimb valutar, transferuri bănești, deschiderea depozitelor, etc. Reprezentanța lucrează fără zile de odihnă de la 9:30 la 18:30.

Fiscul a efectuat aproape 50 000 de controale, în 2008

Colaboratorii Serviciului Fiscal de Stat au efectuat pe parcursul anului trecut aproape 50 000 de controale fiscale la agenții economice, iar a zecea parte din acestea au reprezentat „verificări totale”, se arată într-un raport al Ministerului Finanțelor.

În urma reviziilor, fiscalul a calculat plăți suplimentare la bugetul de stat în valoare de 200 milioane de lei, însă, doar 40 la sută din acestea au fost achitate. De asemenea, Serviciul Fiscal a întocmit circa 24 de mii de procese verbale administrative pentru diferite încălcări.

La Camera Înregistrării de Stat sunt luate la evidență aproximativ 150 de mii de întreprinderi.

Fiscul a mai instituit, anul trecut, posturi fiscale la 260 de agenți economici, în special, din sectorul comerțului cu ridicata, producerea băuturilor alcoolice și vânzarea electrocasnicelor. Ministerul Finanțelor afirmă că în perioada în care au fost monitorizați, agenții economici au demonstrat o creștere a vânzărilor de 1,5 ori.

Te ajută să crești

Str. Alexandru cel Bun 51
Tel.: 27-93-31, 27-93-13
www.raiffeisen-leasing.md

**Raiffeisen
LEASING**

● Bănci și finanțe

Sistemul bancar: incertitudini la început de an

Activele au scăzut cu 2,39%, creditul și leasingul financiar net s-au redus cu 4,31%, iar depozitele cu dobândă per total – cu 2,83%, rezervele valutare ale Băncii Naționale a Moldovei s-au diminuat cu 168,02 milioane de dolari SUA, astfel arată evoluția sistemului bancar în prima lună a anului.

Capitalul de gradul I a băncilor s-a majorat ne semnificativ, cu 0,65%, însă față de sfârșitul lunii ianuarie 2008 a urcat cu 24,92% și astfel confirmă capacitatea de rezistență a sistemului la eventualele dificultăți financiare de proveniență internă sau externă.

Lichiditatea pe termen lung pe sistemul bancar (active cu termen mai mare de doi ani/ resurse financiare cu termen potențial de retragere mai mare de doi ani, principiul I al lichidității nu mai mare de 1) a fost de 0,65, față de 0,71 acum un an. Nivelul acestui indicator denotă disponibilitatea resurselor care pot fi investite pe termen de peste doi ani și cu cât acesta este mai jos, cu atât lichiditatea e mai înaltă. Lichiditatea curentă pe sistem (active lichide, exprimate prin numerar, depozite la BNM, hârtii de valoare de stat, credite interbancare nete cu termenul de până la o lună / total active x 100% ≥ 20 la sută) a alcătuit 31,52. Respectarea de către bănci a indicatorilor lichidității relevă că acestea dispun de surse adecvate de finanțare pentru acoperirea necesităților atât pe termen lung, cât și pe termen scurt.

Creditele au mers pe tendințe

Soldul creditelor în economie s-a micșorat cu 936,5 milioane de lei sau 3,7 %. Băncile au dat cu 60,8% mai puține credite decât în decembrie. Creditele în lei moldovenești s-a comprimat până la 510,3 milioane lei, de la 1620,6 milioane în decembrie. Un nivel atât de scăzut al creditării a fost înregistrat ultima dată în ianuarie 2005, când au fost contractate credite în lei în sumă totală de 524,2 mln. Și volumul creditelor în valută străină s-a redus sensibil, cu 23,2 mln USD, până la 34,2 mln USD.

Sunt efectele crizei? Creditul a mers pe tendințele din ultimul deceniu, când reducerea creditării în ianuarie a fost de peste 40%. Cele mai

mari descreșteri (51,7% și, respectiv, 51,3%) au fost în 2003 și 2008. Companiile și populația fac procurări masive la sfârșit de an și, ca urmare, apelează la bănci, ca apoi în ianuarie să-și ia o pauză.

Este pentru prima oară, însă, când s-a ajuns la un nivel atât de scăzut al creditării, care vine după declinul din octombrie și noiembrie de respectiv 642 mln de lei față de luna precedentă și 532 mln. Și reducerea soldului este mai pronunțată decât în ultimii zece ani, cea mai mare scădere (-1,3%) înregistrându-se în 2004.

Rata medie la creditele în lei s-a majorat cu 0,70 puncte procentuale, până la o medie de 23,25%, în timp ce rata la împrumuturile în valută străină a scăzut cu 1,37 p.p., până la 13,19%.

Overnight domină tranzacțiile interbancare

Volumul creditelor/depozitelor interbancare s-a diminuat semnificativ – cu 47,5% față de luna precedentă. Cel puțin 98,9% din valoarea totală a tranzacțiilor de 1084,5 milioane de lei au constituit-o tranzacțiile overnight (credite sau depozite pe termen foarte scurt – în medie termenul a fost de 2 zile).

Criza clatină optimismul deponenților

Spre deosebire de credite care aproape ferm au mers pe tendințe, depozitele au ales o altă cale, deși în aceeași direcție – soldul depozitelor la termen a scăzut cu 2,6%, populația și companiile au depus în economiile în lei cu 644,6 mln (-29,6%) mai puțin decât în decembrie, iar în depozitele la termen în valută cu 174,2 mln lei (-10,7%) mai puțin decât în decembrie 2008.

Datele Băncii Naționale a Moldovei arată o scădere mai mare a depozitelor în lei constituite de persoanele juridice (-58,7%) și o diminuare sub medie a depozitelor atrase de la persoane fizice. Ponderea depozitelor în monedă națională ale populației a ajuns la 82,5%, față de 70,2% în luna decembrie. Multe companii se confruntă, se pare, cu o criză de lichiditate, ca urmare nu mai aduc bani la bancă.

Dacă privim atent la statistici, șapte din ultimii zece ani au fost sub semnul minus prima lună a anului, însă doar în 2005 s-a înregistrat o scădere pronunțată, de 14,2% per total depozite la termen și 26,2% la cele constituite în lei moldovenești. O primă și superficială concluzie ar fi că totuși există o anumită teamă de criză, astfel că o parte din populație preferă să țină economiile acasă. Oricum, suma în valută străină depusă în bănci este impresionantă ridicându-se la 140,4 milioane de dolari.

Ianuarie a fost ultima lună, când rata dobânzilor la depozite a mers în sus, în februarie mai multe bănci au anunțat reducerea ratelor cu 1,5-3%.

Mai puțini bani în circulație

Numerarul pus circulație s-a redus în ianuarie cu 797 milioane de lei (-10,5%), până la 6 781,7 milioane de lei. Ca urmare ponderea acestora în baza monetară s-a diminuat la 62,1%, în timp ce cota rezervelor băncilor s-a majorat până la 37,9%.

Și rezerve valutare mai mici

Rezervele internaționale nete ale sistemului bancar s-au micșorat cu 77,4 mln USD, până la 1148,2 mln USD. Însă dacă rezervele BNM s-au redus cu 160,7 mln USD, cele ale băncilor dimpotrivă au crescut cu 83,3 mln USD.

Obligațiunile externe ale sistemului bancar au constituit 644,0 mln USD, inclusiv alle BNM (față de FMI) – 159,8 mln USD.

Activele interne nete ale sistemului bancar s-au redus cu 612,6 mln lei (minus 3,2%).

Leul s-a depreciat ușor

Cursul oficial al leului moldovenesc s-a depreciat de la 10,4002 pentru 1 dolar SUA la începutul lunii ianuarie până la 10,5229 la finele lunii, iar față de euro s-a apreciat de la 14,7406 la 13,4883 lei pe euro.

Tel.: 0 800 33333

15% EURO

23% MDL

15% USD

PB

INVESTPRIVATBANK

EVEREST. MAI SUS DECÎT TOȚI!

Băncile intră în „șomaj”: creditul în lei coboară la nivelul anului 2005

Valoarea totală a creditelor acordate de băncile moldovenești în luna ianuarie a suferit o scădere considerabilă, de 2,5 ori față de luna precedentă, ca urmare a creșterii costului surselor de finanțare și a exigenței mai mari a băncilor la acordarea împrumuturilor. Cea mai mare scădere s-a produs la creditele în lei moldovenești. Date ale Băncii Naționale a Moldovei relevă că valoarea totală de împrumuturi în lei, respectiv 510,3 milioane, a fost de peste 3 ori mai mică decât în luna precedentă, când creditul în monedă națională a ajuns la 1,62 miliarde de lei.

Comentarii

Veaceslav Negruță: Băncile au devenit mai exigente

Economistul Veaceslav Negruță, aflat și în postura de concurent electoral, a estimat că, „pe de o parte băncile nu sunt predispuse să ofere împrumuturi oricui, ele au devenit mai exigente. Pe de altă parte, sunt solicitări de creditare mai puține, companiile sunt foarte precaute, în plus rata dobânzii e mare”.

„Anterior puteai să obții lejer bani de la bănci. Astăzi este cu mult mai dificil. La eliberare creditului băncile solicită rapoartele financiare, bilanțurile contabile pe anul 2008, care sunt total diferite decât cele din ultimii cinci-șase ani, când situația companiilor a fost mai bună. Și, deci, băncile au multe motive de a respinge cererea de creditare”, spune Veaceslav Negruță. „Chiar și acei care în trecut au luat împrumuturi și au istorii de credit bune, acum nu le pot obține, pentru că bilanțul contabil nu le permite”.

Expertul este de părere că situația actuală „poate să se perpetueze și în 2010, pentru că multe întreprinderi vor avea un bilanț contabil mai prost în 2009”.

Și dacă „la o primă etapă a crizei băncile nu vor fi afectate, la o a doua, a treia etapă a crizei ar putea să aibă probleme prin faptul că au probleme acei care au luat credite, iar pe de altă parte obligațiunile băncilor au devenit mai scumpe, ca urmare a ratelor înalte la depozite pe care le-au oferit în a doua jumătate a anului 2008. Creditul s-a scumpit”, mai afirmă Negruță.

„La insistența BNM de a micșora dobânzile, unele bănci au reacționat micșorând cu până la 4 puncte procentuale dobânda la depozite. La credite, însă, dobânda nu s-a dus

în jos. Nu s-a întâmplat acest lucru în ianuarie, cred că în februarie va fi aceeași istorie”, menționează economistul, care crede că Banca Națională ar trebui să reducă norma rezervelor obligatorii „până la cel puțin 10 la sută” și astfel să stimuleze creditarea.

Sergiu Luchița: Sunt creditați doar cei mai solvabili și de încredere clienți

„Sistemul bancar este stabil, nu este afectat de criza financiară internațională și deține lichidități mai mult decât suficiente pentru a executa obligațiunile sale, afirmă economistul Sergiu Luchița, consultant local al Băncii Mondiale. Există însă câțiva factori importanți, care au impus băncile să devină mai prudente în acordarea creditelor: i) impactul crizei economico-financiare mondiale asupra economiei Moldovei; ii) situația politică după alegerile parlamentare; iii) variația cursului valutar al leului, fiind influențat, în special, de remitențe și, în sfârșit, comportamentul deponenților în condițiile create”.

Expertul crede că „activând în situație de incertitudine totală și fiind lipsite de posibilitatea de a influența situația, băncile au luat o poziție de așteptare în segmentul de risc, pe care îl pot gestiona - segmentul de creditare, pentru a fi gata să răspundă oricând provocărilor generate de situația politică, variația cursului valutar și comportamentul deponenților”.

„Lichidități în sistemul bancar există în volum suficient, iar condițiile de creditare nu s-au modificat esențial. Rata dobânzii rămâne, deocamdată, la un nivel înalt și continuă să diminueze cererea de credite. Băncile abia încep a le diminua, dar acest proces ar putea dura câteva luni”, spune Luchița.

Problema, în opinia acestuia, constă „în calitatea cererii noi de credite: băncile au dubii în privința viitoarei capacități de plată a potențialilor debitori, în condițiile unui potențial impact (semnificativ) al crizei asupra economiei Moldovei în acest an. Băncile continuă să acorde credite, însă doar celor mai solvabili și de încredere clienți. Reieșind din analiza evoluției creditelor în economie în ultimele luni, numărul acestora a scăzut semnificativ”.

„Impactul scăderii volumului creditelor în economie,

DOSAR BUSINESS EXPERT

Creditele și leasingul financiar a crescut per total, în anul 2008, cu 19,37 la sută, cel mai redus ritm de creștere din ultimii cinci ani.

Cea mai înaltă creștere, respectiv 50,6%, a fost înregistrată în anul 2007, față de 37,24% în 2006, 31,11% în 2005, respectiv 25,54% în anul 2004. Politicile mai restrictive ale Băncii Naționale în anul trecut, în special legate de majorarea în prima jumătate a anului 2008 a normei rezervelor obligatorii deținute de băncile comerciale din mijloacele atrase a dus la reprimarea creditării. Astfel, în lunile octombrie băncile comerciale au acordat agenților economici și populației împrumuturi cu 642,6 milioane de lei mai puține decât în luna precedentă, iar în noiembrie cu peste jumătate de miliard de lei mai puține credite. După reducerea treptată a normei rezervelor obligatorii ce a dus la sporirea resurselor creditare, în decembrie băncile au acordat cu 79,0% mai multe credite în lei decât în luna precedentă.

Soldul total al creditelor acordate în economie a însumat 25 miliarde 122.6 milioane de lei la finele anului 2008, majorându-se cu 20.3%, sau cu 4 238.8 milioane de lei în comparație cu sfârșitul anului 2007.

Împrumuturile în lei s-au scumpit în anul 2008 cu 13,6%, iar cele în valută străină cu 35,1%.

de regulă, este foarte negativ, principalul fiind restrângerea activității economice în lanț a întreprinderilor, indiferent de sectorul economic sau forma de proprietate, cu toate consecințele derivate din aceasta. Impactul pe termen scurt conduce, în primul rând, la suspendarea strategiilor de dezvoltare a întreprinderilor, apoi la restrângerea activității economice, impulsivitatea șomajului, iar pe termen mediu/lung – la insolabilitatea întreprinderii, majorarea semnificativă a șomajului, scăderea veniturilor populației, scăderea consumului, scăderea importurilor, reducerea taxelor vamale și ca urmare – al veniturilor bugetului de stat, reducerea (înghetarea) salariilor și pensiilor bugetare etc”, spune Sergiu Luchița.

CARTE DE VIZITĂ

Veaceslav Negruță este doctor în economie. A fost consilier principal de stat în Guvernul Sturza din 1999, considerat un guvern reformator. În anii 2000-2001 director de departament Politică monetară și cercetări al Băncii Naționale. 2001-2003 economist superior în proiectul USAID „Reforma fiscală în Republica Moldova”. 2004-2005 – economist în proiectul BIZPRO/Moldova, finanțat de USAID. 2003-2007 - director executiv adjuncat al Fundației CASE Moldova.

Sergiu Luchița este din septembrie 2007 consultant local al Băncii Mondiale, Proiectul RISP II, asistență Comisie Națională a Pieței Financiare în sectorul asociațiilor de economii și împrumut. Aprilie 2007 – august 2007 - expert în analiza sectorială a economiei Republicii Moldova, membru al Echipei de experti pentru efectuarea analizei constrângerilor și analizei sectoriale în cadrul Programului de elaborare a propunerii de țară COMPACT (responsabil - Guvernul RM) în scopul obținerii asistenței financiare de la „Millennium Challenge” Corporation (MCC, SUA). 2003 - 2007 - consultant local al BM pentru Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova în domeniul reglementării și supravegherii asociațiilor de economii și împrumut. 2001-2003 - economist-coordonator în Departamentul Reglementare și Supraveghere Bancară, secția Metodologie și Rating a Băncii Naționale a Moldovei.

„Într-un an situația privind raportarea financiară se va schimba radical..”

Interviu cu Veaceslav Ciobanu, președintele Consiliului Director al Asociației Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova

Potrivit Legii contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007 (art. 47 (2), entitatea de interes public „este obligată să aplice Standardele Internaționale de Raportare Financiară (S.I.R.F.) de la 1 ianuarie 2009. În ce măsură a fost îndeplinită legea?

Este o lege revoluționară, o lege bună. Despre puține legi, ca specialist în domeniul economic, aș putea afirma acest lucru. Ea a fost elaborată cu suportul consultanților străini, a Consiliului Europei, în conformitate cu toate directivele europene. Unul dintre consultanții străini, care la momentul adoptării legii au participat la discuții la Ministerul Finanțelor, a afirmat că Legea contabilității este una dintre cele mai bune în Europa.

Această lege implică și foarte multe responsabilități din partea autorităților noastre. În conformitate cu Legea contabilității, pentru o categorie de întreprinderi, numite „entități de interes public” (acestea sunt, în particular, instituțiile financiare, companiile de asigurări, companiile cu un număr mare de angajați, cu o cifră de afaceri mare) de la 1 ianuarie 2009 a început etapa de implementare a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (SIRF). De la această dată avem obligațiunea de a aplica SIRF 1 „Adoptarea pentru prima dată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară”, care poate fi considerat un standard de trecere. De la 1 ianuarie 2009, acele întreprinderi care au obligațiunea să treacă la standarde internaționale, sunt obligate să folosească acest standard și la data de 01.01.2010 să prezinte un bilanț de deschidere, întocmit conform SIRF.

De la 1 ianuarie 2010 trebuie să aplicăm toate Standardele Internaționale de Raportare Financiară. Este o etapă foarte dificilă pentru întreprinderi. Când a fost elaborată și adoptată legea, acum 2-3 ani, s-a creat iluzia unei enorme rezerve de timp. Iată, însă, că timpul s-a scurs foarte repede, și pot spune că suntem insuficient pregătiți pentru a trece la noile standarde.

Totodată în Republica Moldova există mai multe întreprinderi care folosesc de câțiva ani Standardele Internaționale de Raportare Financiară, este vorba de bănci, companii cu capital străin, care au început de sine stătător să implementeze SIRF, însă în majoritatea lor, întreprinderile sunt abia la o etapă de pregătire.

Ce este, de fapt, S.I.R.F. și de ce întreprinderile ar trebui să le imple-

menteze? Care este interesul lor în implementarea noilor standarde?

SIRF sunt standarde în domeniul contabilității și raportării financiare elaborate și folosite de comunitatea internațională. Ele conțin experiența țărilor cu o practică bogată în acest domeniu și sunt utilizate de majoritatea țărilor dezvoltate din lume. De ce ar trebui să le introducem și noi? Pentru a discuta cu investitorii din alte țări în aceeași limbă. Având standarde de contabilitate diferite, am creat un spațiu autonom izolat de comunitatea europeană, și investitorii care vin la noi, sunt nevoiți să „traducă” rapoartele financiare ale întreprinderilor noastre într-o formă cunoscută de ei, cum ai face traducerea unui text din altă limbă. În cazul rapoartelor financiare elaborate în baza standardelor internaționale, dinșii pot liber să folosească situațiile noastre contabile, să înțeleagă realitatea financiară a unității economice moldovenești.

Menționez că standardele noastre naționale sunt elaborate în baza standardelor internaționale în varianta anului 1993. Multe din acestea din urmă nu mai sunt aplicabile pe plan internațional. Multe reguli din aceste standarde sunt diametral opuse celor din standardele internaționale sau n-au fost actualizate cerințelor zilei. Iar noi continuăm să le folosim.

În ce măsură au dreptate contabilii și auditorii care spun că „întreprinderile sunt total nepregătite pentru a implementa S.I.R.F.?”

Nu pot să afirm că suntem totalmente nepregătiți, dar situația este foarte dificilă. Nu a fost un efort serios din partea autorităților publice în vederea implementării noilor standarde. Realitatea reformei în domeniul contabilității în mare măsură este analogică celei survenite în anul 1998, când a fost realizată prima etapă a reformei contabilității, implementate primele standarde și modificate planurile de conturi contabile. Atunci, de fapt, a avut loc o revoluție.

S-a întâmplat așa că doar la sfârșitul lui decembrie au fost adoptate toate actele normative care prevedeau că începând cu 1 ianuarie 1998 vom avea alte standarde, un alt plan de conturi, pe care nu le-am văzut în ochi, astfel că ne-am pomenit după revelion total nepregătiți. Au fost multe lacrimi, multe probleme, dar am rezistat.

Totodată, vreau să menționez că Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști (ACAP), fiind membru al Federației

Internaționale a Contabililor (IFAC) și altor organizații transfrontaliere de specialitate, a anticipat lucrurile și încă în decembrie 2005 a organizat un seminar la tematica Standardelor Internaționale de Raportare Financiară cu asistența Parteneriatului Sud-Est European pentru Dezvoltarea Contabilității (SEEPAD), iar în aprilie 2008 a invitat experți ai Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR) în calitate de traineri la cursurile de instruire „Standarde Internaționale de Raportare Financiară”. Mai mult decât atât, începând cu iunie anul 2008, ACAP organizează cursuri DPC cu aceeași tematică pentru toți doritorii (contabili și auditori), desfășurate în două limbi (română și rusă). În calitate de instructori au fost invitați, în special, lectori de la Academia de Studii Economice din Moldova, persoane recunoscute în profesie, cu autoritate consacrată.

Pot să vă spun că pînă în prezent, au făcut aceste cursuri circa 190 de persoane și noi sincer ne bucurăm că interesul profesioniștilor noștri față de problema dată nu se diminuează.

Potrivit articolului 11 (1) al Legii contabilității, Guvernul urma să asigure publicarea S.I.R.F., iar conform art. 46 Guvernul era obligat să inițieze negocieri cu Consiliul pentru Standarde Internaționale și Contabilitate privind acceptarea și implementarea S.I.R.F. în Republica Moldova. S-a reușit acest lucru?

Bineînțeles, negocieri au avut loc și ca urmare standardele au fost publicate într-o ediție specială a Monitorului Oficial (ediția din 30 decembrie 2008), care este deja propusă pentru comercializare. De asemenea, ele sunt expuse pe pagina web a Ministerului Finanțelor. Accesul este asigurat. Cu întârziere, dar au fost publicate.

Nu cu mult timp în urmă a fost adoptată o Hotărâre de Guvern privind dezvoltarea contabilității și auditului în Republica Moldova. Este, de fapt, o strategie de dezvoltare a profesiei la nivel național. Și această strategie este determinată de implementarea noilor standarde. În cadrul acestei strategii se prevede instruire și consultanță. Se întârzie, dar ne mișcăm înainte. Am reușit în 1998, vom reuși și acum.

Care ar putea fi consecințele pentru întreprinderii a tergiversării procesului de implementare a S.I.R.F.?

CARTE DE VIZITĂ

Veaceslav Ciobanu este președintele Consiliului Director al Asociației Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova din anul 2006.

2005-2007 – membru al Consiliului consultativ pe lângă Ministerul finanțelor al Republicii Moldova. 2007 - membru al Comitetului Coordonator pentru supravegherea reformei în administrarea fiscală.

Din 1999 director al Firmei de audit “OptimAudit” S.R.L.;

2004. - consultant, corporația americană The Citizens Network for Foreign Affairs Inc.(CNFA).

Contabil profesionist certificat, Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din RM (ACAP); Contabil Certificat Practic (CAP), ACAP programul de certificare CIPA..

Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști a fost creată în anul 1996 și are peste 800 de membri. Asociația a câștigat reputația de promotor excelent al profesiei de contabil și oferă o gamă largă de programe de învățământ pe specialitate pre-profesional, profesional și pe termen lung. ACAP este membru cu drepturi depline a Consiliului de Conducere și Consiliului Federației Internaționale a Contabililor

Întârzierea afectează calitatea raportărilor financiare, nimic mai mult.

Pe când ne putem aștepta la implementarea noilor standarde?

Într-un an situația se va schimba mult în acest domeniu. Suntem obligați din 2010 să implementăm noile standarde. Iulian acesta vom avea de învățat multe, vom identifica metodele de implementare pentru fiecare întreprindere în parte. Cred că vom putea vorbi despre rezultate la finele anului 2010. Dacă autoritățile o să depună eforturi la fel de energice ca în 1998-1999 putem spera la un rezultat pozitiv. Deocamdată, putem spune că mult timp a fost pierdut în zadar.

AIESEC - o experiență globală de învățare

AIESEC este cea mai mare organizație internațională cu, pentru și despre studenți. Ceea ce a început acum 60 de ani din dorința unor tineri de a se dezvolta și a contribui totodată, la dezvoltarea celorlalți, schimbă astăzi, an de an, viețile a sute, mii de tineri prin noi începuturi.

Astăzi AIESEC este, prezent în peste 100 de țări, care posedă 800.000 alumni și 32.000 de membri participând anual la 350 conferințe și având parte de 6500 poziții de leadership cu posibilitatea de a efectua mai mult de 4.400 de exchange-uri pe an, ce presupune lucrul în domenii ca management, tehnologii informaționale, educație și dezvoltare în cadrul companiilor cum sunt: Microsoft, DHL, Alcatel-Lucent, UBS, PricewaterhouseCoopers, Google France, Electrolux, etc.

Ceea ce AIESEC oferă membrilor se poate rezuma într-un singur cuvânt: experiență. Studenții care iau contact cu AIESEC învață să gândească global, interacționează cu diverse culturi și cu perspective noi, devin activi în societate și dobândesc aptitudini necesare în mediul business.

În 1999 AIESEC a început activitatea și în Moldova, având sediul în Chișinău.

În 2006, **AIESEC Moldova** s-a extins și în

Mulți angajatori pot confirma următorul fapt: majoritatea proaspeților absolvenți care le calcă pragul sunt în mare măsură debusolați. La întrebarea „Ce știi să faci?“, un răspuns des întâlnit este „Orice! Pot să fac orice...“ Nu sunt prea mulți cei care știu exact ce pot și ce vor să facă și, în mod cert, nu acesta este răspunsul pe care îl așteapta recrutorul. El este în cautare a unui tânăr ambițios, creativ, responsabil, cu spirit de lider și cu o experiență de lucru sau mai simplu zis ... un membru AIESEC!

orașul Bălți, astăzi **AIESEC Moldova** însemnând două comitete locale: Chișinău și Bălți, numărând aproximativ 100 de membri.

Fiind structurată ca și o companie, pe departamente, arii și subarii, AIESEC este începutul fiecărui tânăr student, ambițios și pasionat, într-o carieră de antreprenoriat, caci implicarea în activitățile specifice fiecărui departament dezvoltă abilitățile profesionale și educa spirit de lider.

Departamentul de Comunicare

1. Experiența în diverse domenii - marketing, branding, advertising, PR, design materiale promoționale, web design.

2. Interacțiunea continuă cu mediul economic local (parteneri media - TV, radio, ziare și reviste, companii, alte ONG-uri, studenți) și crearea unei rețele de contacte la nivel local.

Departamentul External Relations

1. Dezvoltarea abilităților de comunicare, negociere și acumularea de experiență practică în domeniul vânzărilor.

2. Cunoașterea în detaliu a mediului economic local prin interacțiune directă și crearea unei rețele de contacte atât printre firmele locale cât și printre tineri profesioniști din străinătate

Departamentul Talent Management.

1. Experiența în ceea ce reprezintă domeniul resurselor umane - interviuare, alocare, coaching, evaluare a performanțelor, pregătire etc.

2. Posibilitatea de a deveni trainer și experiența în ceea ce înseamnă analiza nevoii de pregătire, planificarea și livrarea de activități în acest sens.

Departamentul exchange

1. Cunoașterea mediului studențesc internațional, a oportunităților pe care acesta le oferă și posibilitatea creării unei rețele de contacte la nivel internațional.

2. Interacțiunea directă, cunoașterea altor culturi și a reprezentanților acestora

Departamentul Financiar

1. Familiarizarea cu managementul financiar și utilizarea instrumentelor financiare: cash-flow, bugete.

2. Experiența în contabilitate, scrierea de finanțări și granturi, legislație financiară, legislația vizelor

Experiența acumulată în cadrul departamentelor se completează cu oportunitatea unică a mem-

brilor AIESEC de a coordona proiecte, bazate pe issues ca Antreprenoriat și Educație.

AIESEC Chișinău a reușit să realizeze o serie de proiecte, ca **Next Step**: acum în ediția a 3-a, proiect ce oferă traininguri și pregătiri în dezvoltarea carierei; **Start Smart**: planificat în ediția a 2-a pentru elevii din liceele din Chișinău și care are ca scop oferirea suportului educațional pentru dezvoltarea abilităților și capacităților tinerilor de astăzi. **iLeader** organizat în prima ediție, ce reprezintă primul forum de leadership din Moldova, care va crea o platformă pentru tinerii lideri din republică. **ICO-** are menirea de a dezvolta spiritul de antreprenor în rândul tinerilor studenți și de a-i iniția în sfera afacerilor. Companiile au șansa să interacționeze cu tineri inovativi, care sunt bine instruiți în domeniul business-ului, prin intermediul training-urilor și workshop-urilor.

Astăzi AIESEC Moldova are peste _____ parteneri sustenabili și de încredere, care văd în membrii organizației, viitorii angajați de succes:

“Parteneriatul cu AIESEC înseamnă o relație de colaborare cu viitorii lideri ai Moldovei. A fi direct implicat în dezvoltarea tinerilor ambițioși este o oportunitate unică pentru noi și cred că relația de parteneriat cu AIESEC va avea un impact pozitiv asupra noastră, ca și organizație, precum și asupra următoarelor generații de business-mani din Moldova.”

Jerad Scott Tietz, Director Executiv al Camerei Americane de Comerț din Moldova
Mai multe detalii www.aiesec.md

Ziarul electronic Business Expert este un proiect al Asociației Ziaristilor Economisti și al Clubului Presei Economice, desfășurat cu suportul PR companiei Profile.

Ziarul are o periodicitate bisăptămânală.

Business Expert este distribuit la peste 1200 de manageri ai companiilor din Republica Moldova.

Pentru amplasarea publicității și alte informații tel. 211868, 211869, buletin@businessexpert.md

ASIGURAREA DE ACCIDENTE

Compania Internațională de Asigurări „ASITO” vă propune o asigurare prin care garantează compensarea financiară a daunelor survenite din accident.

Veți profita de beneficiile asigurării în caz de:

- invaliditate din accident;
- vătămare corporală și alte leziuni corporale din accident;

În cazul decesului subit din accident, familia Dvs. va beneficia de suma totală stipulată în contractul de asigurare.

Pentru o plată suplimentară nesemnificativă puteți asigura și alte riscuri:

- indemnizația zilnică de tratament în condiții de ambulatoriu sau în condiții spitalicești;
- pierderi financiare legate de decesul subit al persoanei asigurate în urma unor boli critice;
- pierderi financiare aferente repatrierii, în cazul decesului persoanei asigurate peste hotare.

Costul asigurării:

Pachetul „Standard” costă 7,95 lei pentru fiecare 1000 de lei suma de asigurare, iar suma minimă de asigurare pe un contract e de 10000 lei.

Facilități:

La asigurarea familială se acordă rabat de până la 30%, în dependență de numărul de membri ai familiei asigurate. În cazul asigurării colective întreprinderilor li se acordă rabat de până la 55%, în dependență de numărul lucrătorilor supuși asigurării.

**CU “ASITO” INVESTEȘTI
 ÎN SĂNĂTATE!**

tel. 233 500